

forum for
natur og
friluftsliv
TROMS

Troms Fylkeskommune
Postboks 6600
9296 Tromsø

27.11.2013

Høringsuttalelse til planprogram for regional plan for idrett og anlegg for idrett og fysisk aktivitet 2014 - 2025

Forum for Natur og Friluftsliv (FNF) Troms er kjent med at Troms fylkeskommune har forslag til planprogram for regional plan for idrett og anlegg for idrett og fysisk aktivitet 2014 - 2025 ute på høring og ønsker i den anledning å komme med innspill.

FNF Troms synes det er gledelig at Troms fylkeskommune lager en langsiktig regional plan for idrett og anlegg for fysisk aktivitet, og hvor anlegg for friluftsliv er en viktig del av dette. FNF Troms setter pris på å bli involvert i arbeidet blant annet gjennom å skulle delta i referansegruppe, og håper vi kan bidra på en positiv måte. Vi minner om våre tidligere innspill til Kunnskapsgrunnlaget for regional planstrategi (se [her](#)), Regional planstrategi 2014 – 2025 (se [her](#)) og Planprogram for Regional plan for friluftsliv, vilt og innlandsfisk (se [her](#)).

Under følger våre innspill til planprogrammet:

Navnet på planen

FNF Troms registrer at navnet på selve planen varier gjennom dokumentet. På forsiden heter den «Regional plan for idrett og anlegg for fysisk aktivitet», mens det videre gjennom dokumentet hovedsakelig brukes «Regional plan for idrett og anlegg for idrett og fysisk aktivitet». I tillegg står det i innledningen at det foreslås en forenkling av plannavnet til «Regional plan for idrett og anlegg». FNF Troms tror det kan være gunstig å gå for en slik forenkling. Vi håper derimot ikke at kun «idrett og anlegg» vil gi assosiasjoner til at planen hovedsakelig er for idrettsanlegg. I så måte kan «idrett og anlegg for fysisk aktivitet» omslutte bredere og være mer passende. Det må understrekes at selve innholdet i planen selvfølgelig er det viktigste og at anlegg for friluftsliv og uorganisert aktivitet må ivaretas på en tilfredsstillende måte.

4.2 Medvirkning

Det er planlagt en god strategi for medvirkning. FNF Troms håper at de regionvise høringsmøtene ga relevante innspill, og vi ser fram til å bli med i referansegruppen. Hva angår anleggsdelen har vi forventninger om at de frivillige natur- og frilufsorganisasjonene ivaretas på linje med idretten i prosessen videre.

FNF Troms, Fylkeshuset, Pb. 6105, 9291 Tromsø
Tlf: 776 42131 E-post: troms@fnf-nett.no Internett: www.fnf-nett.no/troms

FNF Troms er et samarbeidsforum for 13 natur- og frilufsorganisasjoner i Troms og representerer rundt 15000 medlemmer. Medlemsorganisasjoner: Troms Turlag, Harstad Turlag, Norges Turmarsjforbund Troms, Naturvernforbundet i Troms, 4H Troms, KFUK-KFUM-speiderne Troms, Troms Fylkeskystlag, Troms Orienteringskrets, Norges Jeger- og Fiskerforbund Troms, Nord-Troms Krets av Norges Speiderforbund, Framtiden i våre hender Tromsø, Nord-Norsk Botanisk forening, Tromsø Casting og Fluefiskeforening.

4.3 Organisering

FNF Troms takker for at vi har blitt inkludert i referansegruppen. Vi tror referansegruppen vil kunne ha en viktig rolle i planarbeidet og at det er avgjørende med et bredt utvalg for å fange opp flest mulig av behovene og ønskene til de ulike interessentene. FNF Troms har fått tilbakemelding fra enkelte organisasjoner at det vil kunne være ønskelig å delta i referansegruppen. FNF Troms skal fungere som en felles representant og talerør når det er enighet blant organisasjonene, men vi ønsker også å kunne ta med interesserte representanter fra de aktuelle medlemsorganisasjonene når vi får forespørsler om dette.

FNF Troms ønsker gjerne å stille med koordinator, samt representanter fra enkelte engasjerte organisasjoner i nettverket. Vi tror dette vil sikre enda bredere medvirkning og håper fylkeskommunen åpner for en slik løsning.

FNF Troms vil også peke på at det i planprogrammet foreslås at det kun er et av fylkets to friluftsråd (sett bort fra at Gratangen kommune er med i Ofoten friluftsråd) som skal delta i referansegruppa. FNF Troms anbefaler sterkt at både Midt-Troms friluftsråd og Ishavskysten friluftsråd inkluderes i referansegruppa, noe vi også har spilt inn til Regional plan for friluftsliv, vilt og innlandsfisk. I sistnevnte plan har vi fått muntlig bekreftelse at begge vil inkluderes. Vi er overbevist om at dette vil berike arbeidet videre.

5. Behov for utredninger

FNF synes det er positivt at idrettsanleggsregisteret gir god oversikt over eksisterende idrettsanlegg i Troms. En anleggskategori som FNF mener det er behov for nærmere utredninger og kartlegginger av, er stier og løyper i fylket. Vi anbefaler at det utredes og samles inne eksisterende kartlegginger og oversikter over sti og løyper, og at en videre kartlegging av dette tas inn som en del av temaene i planen. Både frivillige organisasjoner og friluftsråd vil kunne bidra i denne anledning.

I sammenheng med Regional plan for friluftsliv, vilt og innlandsfisk foreslo FNF Troms at det ville være givende å kartlegge grønnstruktur i nærheten til barnehager og skoler, da dette er nært knyttet til hvilke muligheter de har for å utdøve fysisk aktivitet i naturen. Her kan man se på hva som ligger i umiddelbar nærhet til skolen og barnehagen og hva som ligger i fin gåavstand, slik at en også får fysisk aktivitet på vei til den grønne lommen. En lignende kartlegging, eller en samkartlegging, hvor også stier-, løyper og nærmiljøanlegg inkluderes mener vi vil være nyttig. En får da et godt kunnskapsgrunnlag for hvor det er størst behov for nærmiljøanlegg i tiden framover.

6. Plantema

FNF Troms synes det legges fram fire gode plantema i planforslaget. Disse er overordnede og kan romme mye. FNF Troms vil presisere viktigheten av at det nå i planprosessen utarbeides målbare og konkrete målsetninger og tiltak innenfor hvert plantema. Vi synes det er positivt at barn, unge og lite fysisk aktive omtales som særlig viktige målgrupper, og vi håper disse får et utpreget løft i den regionale planen. For disse gruppene er muligheter for uorganisert fysisk aktivitet særlig viktig. Vi vil videre konsentrere oss om plantemaet «anlegg for idrett, friluftsliv og fysisk aktivitet».

FNF Troms synes det er positivt at det fremheves at nærmiljøanlegg, herunder anlegg for friluftsliv, er sentralt for å legge til rette for fysisk aktivitet og sosiale møteplasser i nærmiljøet. Vi mener dette er et særlig viktig punkt og at nettopp anleggene for friluftsliv, nærmiljø og egenorganisert fysisk aktivitet bør få mye rom og høy prioritet i planen. Vi vil også presisere at turstier/turløyper er den anleggstypen den norske befolkningen bruker mest, og at disse er langt hyppigere brukt enn for eksempel helsestudio og idrettshaller. Begge deler er selvfølgelig viktig,

men aktivitetsformene med størst potensial til å øke aktivitetsnivået blir i dag ikke nødvendigvis prioritert høyest. Dette er også en anleggstype som favner bredt, alle aldersklasser, og i så måte bidrar til å utjevne sosiale ulikheter i stor grad. I tillegg til at turstier og løyper gir lavterskel gratis naturglede, gir det også et effektivt verktøy innenfor forebyggende folkehelsearbeid. I folkehelsemeldingen som ble lagt fram tidligere i år, ble viktigheten av friluftslivet og turstier/anlegg i nærmiljøet ytterligere bekreftet.

FNF Troms ønsker å trekke fram en sentral ambisjon i «Nasjonal strategi for et aktivt friluftsliv» om at alle byer og tettsteder skal ha maksimalt 500 meter fra bosted til et sammenhengende nettverk av ferdssårer. Dette er essensielt for bruken, og undersøkelser viser at dersom et grøntområde ligger lenger unna enn 500 meter fra boligen synker aktiviteten med nærmere 60 %. I lys av dette er det avgjørende at en både har et godt kunnskapsgrunnlag om eksisterende løypenettverk og nærmiljøanlegg, en kartlegging av dette, muligheter for tilgjengeliggjøring og gode rammevilkår for å skape og tilrettelegge disse anleggene.

Vi håper og tror at planen vil gi en god balanse mellom idrettsanlegg og anlegg for friluftsliv og egenorganisert trening. Vi ønsker å understreke at det ikke er en konkurranse mellom idretten og friluftslivet, men at begge må løftes og dra i samme retning. Da det tradisjonelt sett har vært mest oppmerksomhet og midler involvert i idretten, vil vi oppfordre til å særlig løfte friluftslivet opp mot dette nivået i løpet av planperioden. Friluftslivet har mye å lære av idretten og vi håper fylkeskommunen ønsker å bidra til dette gjennom denne planen.

I dag er det kun en liten prosentandel av spillemidlene på landsbasis som går til friluftslivet, til tross for den store samfunnsnyten, og ikke minst gleden friluftslivet gir. Det har likevel kommet en del signaler i det siste som gir friluftslivet større fokus og muligheter. I Troms har FNF inntrykk av at fylkeskommunen gjerne kunne ønsket seg flere spillemiddelsøknader til friluftsliv fra natur- og frilufsorganisasjonene. Dette ønsker vi å følge opp, men da krever det også midler og initiativ fra fylkeskommunen til å bidra og styrke kompetansen, og å inkludere friluftslivet i anleggsbiten i enda større grad enn i dag. Dette kan vi samarbeide om, og et av utviklingsområdene for planen vil kunne være å styrke de frivillige organisasjoners kompetanse for å søke på spillemidler til friluftsanlegg. Vi tenker her på både midler til for eksempel løyper, kart m.m., men også et fokus på at organisasjonene skal få en mer naturlig rolle innenfor anlegg og spillemidler.

6.2 Forutsetninger for arbeidet

Angående kunnskapsgrunnlaget ønsker vi igjen å påpeke behovet for bedre oversikt over sti- og løypenettverket i Troms.

FNF Troms ønsker Troms fylkeskommune lykke til i arbeidet med å ferdigstille planprogrammet til Regional plan for idrett og anlegg for idrett og fysisk aktivitet, og vi ser fram til det videre samarbeidet.

For Forum for Natur og Friluftsliv Troms
Eivind Høstmark Borge
Fylkeskoordinator

Kopi: Fylkesmannen i Troms